

gjøre, at det er en Gaard, eller om den ikke kan det. Naar det derimod stilles som her, at ethvert Bondested ikke er omdelingsfrit, medmindre Eieren kan bevise det, saa bliver Forholdet i Virkeligheden et helt andet; thi jeg gad nok vide, om ret mange Eiere vilde kunne føre et saadant Bevis, om de vilde kunne føre deres Eiendoms Herkomst længere tilbage end i det Allerhøieste til den nye Matrifel, hvormod her fordres, at de skulle kunne godtgjøre, at det er Jord, som ved Udskiftningen er holdt udenfor Gaardenes Tilliggende. Jeg tror, at Vedtagelsen af dette Forslag, som sagt, ikke alene vil forandre de nugældende Regler, men ogsaa vil give og nødvendigvis maa give Anledning til en Række af Tvivl og deraf følgende Ghikaner. Dertil kommer, at jeg ikke ser den allerringeste Grund til at føie et saadant andet Stykke til Paragrafen, naar Meningen virkelig kun er den at ville gjengive de nugældende Regler; thi saa indeholdes de jo fuldstændig i det første Stykke, som ikke behøver nogen Tilføielse. Har man hidtil administrativt eller gennem Domstolene kunnet komme ud over Afgjørelsen af, hvad der er Omdelingsvang undergivne Gaarde eller ikke, saa vil man vistnok ogsaa for Fremtiden kunne komme ud over det. Jeg agter altsaa i Genhold til mine tidligere Udtalelser, navnlig som Medlem af Udvalget for ifjor, at stemme for det første Stykke af § 1, men derimod at stemme imod det andet Stykke, og, dersom dette Stykke bliver vedtaget, mod Paragrafen i dens Helhed. Det er en Selvfølge, at, dersom første Stykke skulde komme til at udgjøre hele Loven — man kunde jo tænke sig, at det ærede Thing vilde udstemme samtlige de følgende Paragrafer tilligemed det andet Stykke — saa vilde det vistnok trænge til nogle Tilføielser; men det vilde jo let lade sig udføre mellem 2den og 3die Behandling. — Det er allerede af den ærede Ordfører for Mindretallet fremhævet, hvor syndeligt denne Bestemmelse i § 2 om, at der ikke kan ske nogen Undtagelse fra Lovens Regel ved Bevilling, staar ligeoverfor Bibeholdelsen af denne betydelige Bevillingsmyndighed overfor de ganske analoge Tilfælde paa Selveierbøndergods. Jeg skal altsaa ikke

opholde mig videre ved dette. — Jeg maa derimod gjøre en Bemærkning til den ærede Ordfører for Flertallet i Anledning af Endringsforslaget under Nr. 4. Det har steds, siden jeg først saa dette Endringsforslag, været mig meget gaadefuldt, hvad egentlig Meningen har været dermed, og Betænkningen har ikke givet mig nogen Oplysning derom, og endnu mindre den ærede Ordførers Foredrag i Dag. Endringsforslaget gaar jo nemlig ud paa, at „ved Afhændelse til Selveiendom kommer som hidtil den almindelige Udskiftningslovgivning til Anvendelse med Hensyn til den Jord, som er Gjenstand for Afhændelsen“. For det Første er det jo ingenlunde givet, at den almindelige Udskiftningslovgivning hidtil er kommen til Anvendelse i saadanne Tilfælde, hvor Fæstegaarde ere afhændede til Selveiendom fra Godserne, afhændede saaledes, at der er forbeholdt større eller mindre Dele deraf; thi det har jo aabenbart staaet Godseieren fuldstændig frit for inden Afhændelsesaktens at benytte sin Omdelingsret i disse Tilfælde; jeg formener altsaa, at man ikke kan sige, at den almindelige Udskiftningslovgivning hidtil er kommen til Anvendelse ved Afhændelse fra et Gods til Selveiendom. Det er kun sket i de Tilfælde, hvor man har solgt en Fæstegaard paa den Maade, at Kjøberen har forpligtet sig til atter at sælge tilbage til Eieren visse Dele af den, og det tror jeg maa siges at være Undtagelsestilfælde og ikke Regel. Reglen er dog vistnok den, at Godseieren for Salget har omdelt Gaarden saaledes, at han kun har solgt Hovedparcellen, som er bleven tilbage ved Omdelingen. Jeg formener altsaa, at det netop er Omdelingslovgivningen, som i de allerfleste Tilfælde er kommen til Anvendelse her, og ikke Udskiftningslovgivningen. Det er det ene. Det Andet, jeg ikke ret forstaa, er, at denne Udskiftningslovgivning skal komme til Anvendelse med Hensyn til den Jord, som er Gjenstand for Afhændelsen. Det forekommer mig, at den maa komme til Anvendelse paa den udstykkede Eiendom i dens Helhed. Det kan dog ikke tænkes, at den ene Del af den udstykkede Eiendom med Hensyn til Udskiftningen skal være undergivet andre